

RAPORT O STANIE GMINY KRYPNO

Spis treści

I.	Wstęp	1
II.	Informacje ogólne	1
1.	Ogólna charakterystyka gminy Krypno	1
2.	Demografia	3
III.	Informacje dotyczące budżetu Gminy Krypno	4
1.	Dane ogólne	4
2.	Realizacja inwestycji w 2020 roku	5
IV.	Informacja o stanie mienia komunalnego	7
1.	Informacja o stanie mienia komunalnego	7
a)	Informacja o składnikach majątku stanowiących własność Gminy Krypno	7
b)	Grunty	7
c)	Budynki i lokale	8
d)	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	8
e)	Kotły, maszyny, urządzenia	9
f)	Środki transportu	9
g)	Wyposażenie	10
h)	Majątek Gminy stanowiący wyposażenie pozostałe	10
2.	Dane o innych niż własność prawach majątkowych Gminy	10
3.	Dochody Gminy Krypno uzyskane w 2020 roku z tytułu wykonania prawa własności i innych praw majątkowych	10
V.	Informacja o realizacji polityk, programów i strategii	11
1.	Ład przestrzenny	11
2.	Informacja o realizacji polityk, programów i strategii – Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Krypno na lata 2016-2023	11
3.	Zasoby materialne Gminy	13
a)	Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy	13
b)	Zasady polityki czynszowej	14
c)	Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych	14
d)	Program zagospodarowania nieruchomości zasobu	14
4.	Program opieki nad zabytkami	14
5.	Środowisko	15
a)	Program Ochrony Środowiska dla Gminy Krypno	15
VI.	Polityka społeczna	19
1.	Strategia rozwiązywania problemów alkoholowych	19
2.	Ocena zasobów pomocy społecznej	21
3.	Gminny Program Wspierania Rodziny	22
4.	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Krypno na rok 2021	22
5.	Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi	23
VII.	Realizacja uchwał Rady Gminy Krypno	24
VIII.	Informacja o współpracy z innymi JST	24
IX.	Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi	24

I. Wstęp

Zgodnie z wprowadzoną w 2018r. nowelizacją ustawy o samorządzie gminy, wójt gminy co roku do 31 maja przedstawia Radzie Gminy raport o stanie gminy. Raport obejmuje podsumowanie działalności Wójta Gminy Krypno w roku poprzednim.

II. Informacje ogólne

Ogólna charakterystyka gminy Krypno (w tym demografia)

Gmina Krypno położona jest w północno-wschodniej Polsce w województwie podlaskim, w powiecie monieckim, na północny zachód od Białegostoku. W jej bezpośrednim sąsiedztwie znajduje się gmina Dobrzyniewo Kościelne, Knyszyn, Mońki, Trzcianna i Tykocin. Siedzibą władz gminnych jest wieś Krypno Kościelne.

Gmina Krypno jest gminą wiejską. Jej powierzchnia wynosi 113 km². Znaczną część jej terenu stanowią grunty rolne (86%). Pozostałą część obszaru gminy stanowią grunty leśne (9%), grunty zabudowane i zurbanizowane (3%) i nieużytki (2%). W gminie Krypno znajduje się 15 miejscowości w ramach 16 sołectw.

Granice gminy Krypno wyznaczone są przez 3 rzeki. Północno-zachodnią granicę stanowi rzeka Nereśl, południową rzeka Narew, natomiast wschodnią granicę wyznacza rzeka Kulikówka.

Rzeki i zbiorniki wodne zajmują 335 ha, co stanowi 1,9% obszaru gminy. Wody rzek są wykorzystywane głównie do nawadniania zmeliorowanych łąk i częściowo do celów rekreacyjnych.

Gmina Krypno leży na terenach posiadających zachowane w znacznym stopniu środowisko przyrodnicze, o wysokich walorach unikalnych w skali Europy. Wchodzi w skład makroregionu funkcjonalnego „Zielone Płuca Polski”. Od zachodu graniczy z Biebrzańskim Parkiem Narodowym. Południowa część gminy obejmuje zasięgiem Dolinę Narwi.

Niewątpliwie najważniejszym walorem kulturowym gminy, jest Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia wraz z cmentarzem przykościelnym, kapliczkami na cmentarzu i ogrodzeniem. Każdego roku pielgrzymuje tu kilkadziesiąt tysięcy wiernych z całej Polski.

Na terenie Gminy Krypno w 2021 r. funkcjonowało jedno przedszkole samorządowe oraz dwie publiczne szkoły podstawowe.

Nazwa	Adres	Liczba uczniów (stan na 2021)	Organizacja zarządzająca
Przedszkole Samorządowe w Krypnie Kościelnym	Krypno Kościelne 48	96	Gmina Krypno
Szkoła Podstawowa w Krypnie Kościelnym	Krypno Kościelne 48	205	Gmina Krypno
Szkoła Podstawowa w Długoleńce	Długoleńka 50	53	SOS PPiN "Edukator" w Łomży

Animatorami życia kulturalnego na terenie Gminy Krypno są: Gminny Ośrodek Kultury oraz Gminna Biblioteka Publiczna w Krypnie.

Upowszechnianiem kultury w Gminie Krypno zajmuje się Gminny Ośrodek Kultury w Krypnie i sieć sześciu świetlic wiejskich na terenie Gminy Krypno:

- Świetlica wiejska w Długoleńce II „Paryż”,
- Świetlica wiejska w Długoleńce I „Warszawa”,
- Świetlica wiejska w Kruszynie,
- Świetlica wiejska w Rudzie,
- Świetlica wiejska w Górze,
- Świetlica wiejska w Zastoczu.

Demografia

W gminie Krypno na koniec 2021 roku zamieszkiwało 3858 osób. Ludność Gminy stanowi około 0,33% ludności województwa podlaskiego i około 9,69% powiatu monieckiego.

Liczba mieszkańców gminy Krypno systematycznie maleje. W 2018 roku gmina liczyła 3980 mieszkańców, zaś w 2021 roku 3858 osób. Powodem tego zjawiska jest ujemny przyrost naturalny oraz migracja mieszkańców gminy.

Wykaz ludności (stan na dzień 31.12.2021r.)

Nazwa miejscowości	Liczba mieszkańców
BAJKI ZALESIE	262
BIAŁOBRZESKIE	9
DĘBINA	69
DŁUGOŁĘKA	674
GÓRA	379
KRUSZYN	143
KRYPNO KOŚCIELNE	370
KRYPNO WIELKIE	595
KULESZE-CHOBOTKI	83
MORUSY	32
PEŃSKIE	242
REKLE	50
RUDA	570
ZASTOCZE	300
ZYGMUNTY	80

Przyrost naturalny

	2018	2019	2020	2021
Urodzenia	38	43	29	39
Zgony	63	59	59	79

Mieszkańcy wg wieku i płci (stan na dzień 31.12.2021r.)

Przedział wiekowy	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn
0-6 lat	143	142
7-18 lat	245	226
19-60 lat	1082	1199
pow. 60 lat	475	346
Razem:	1945	1913

III. Informacje dotyczące budżetu Gminy Krypno.

1. Dane ogólne.

Budżet Gminy Krypno na 2021r. uchwalony uchwałą Rady Gminy Krypno nr XXII/131/20 z dnia 29 grudnia 2020r. określił plan dochodów w kwocie 24.892.895zł, z tego dochody bieżące w kwocie 20.160.651zł, dochody majątkowe w kwocie 4.732.244zł, oraz plan wydatków w kwocie 25.327.045zł, z tego wydatki bieżące w wysokości 17.768.745zł oraz majątkowe w wysokości 7.558.300zł.

Deficyt budżetu gminy w wysokości 434.150zł planowano pokryć przychodami pochodzącymi z zaciąganych kredytów i pożyczek w kwocie 434.150zł.

W trakcie realizacji budżetu w następstwie zmian jego realizacji ostateczne kwoty przedstawiały się następująco: dochody wykonane kwota **29.175.814,73zł**, wydatki wykonane to kwota **27.774.650,77zł**. Budżet został opracowany w oparciu o projektowane wielkości środków zewnętrznych i planowane wpływy dochodów własnych. W trakcie roku, w wyniku między innymi wpływu dotacji celowych, zmiany kwot subwencji ogólnej oraz wprowadzenia nowych zadań i zmiany kwot zadań inwestycyjnych po przeprowadzeniu zamówień publicznych były wprowadzane zmiany budżetowe po stronie dochodów i wydatków. Zadłużenie Gminy Krypno na 31.12.2021r. wynosiło **4.943.570 zł**, co stanowi 16,94% dochodów wykonanych za rok 2021. Całkowita spłata zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek wynikająca z harmonogramów spłat przypada na 31.12.2027r.

Dochody w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiły 7562,42zł, natomiast wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiły 6.199,24 zł za 2021r.

Udział poszczególnych grup dochodów w dochodach ogółem w 2021r:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2021	Udział procentowy w dochodach ogółem
1. Dochody własne, w tym:	6.362.906,50	21,80
Podatek od nieruchomości	712.006,06	
Podatek rolny	462.215,45	
Podatek leśny	38.063,74	
Podatek od środków transportowych	12.220,00	
Inne podatki i opłaty (w tym opłaty za gospodarowanie odpadami)	1.076.690,62	
Dochody ze sprzedaży majątku gminy	61.007,00	
Udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych	1.528.616,41	

Pozostałe dochody	2.472.097,22	
2. Subwencje ogółem	8.613.433,00	29,5
w tym:		
środki na uzupełnienie dochodów	305.600,00	
subwencja oświatowa	2.803.895,00	
subwencja wyrównawcza	5.185.102,00	
subwencja równoważąca	318.836,00	
3. Dotacje na zad. bieżące i inwestycyjne (własne i zlecone)	14.199.475,23	48,7
Razem dochody	29.175.814,73	100

Struktura wydatków w 2021r.

Wyszczególnienie	Wykonanie 2021	Udział procentowy w wydatkach ogółem
Wydatki bieżące	18.773.753,98	67,6
Wydatki majątkowe	9.000.896,78	32,4
Razem	27.774.650,77	100

2. Realizacja inwestycji w 2021 roku.

Rok 2021 był drugim rokiem realizacji budowy nowej oczyszczalni ścieków w Krypnie Wielkim i głównie ta inwestycja zaważyła na bardzo dużej sumie środków wydanych na zadania inwestycyjne. Łącznie na wydatki inwestycyjne wydano 9.000.896,78 zł. Kwota zrealizowanych wydatków na zadania inwestycyjne w 2021 roku stanowiła 32,40% wszystkich poniesionych wydatków budżetu Gminy Krypno ogółem.

Omawiając wydatki inwestycyjne w 2021 roku posłużymy się kolejnością zgodną z klasyfikacją budżetową. Podane kwoty są zaokrąglone do jednego tysiąca złotych.

Największą inwestycją w dziale Transport (600) była kontynuacja budowy drogi Długołęka – Peńskie nr 104742B długości ok. 3,3 km. Koszt tej inwestycji w całości poniesiony w 2021 roku wyniósł 1.254 tys. zł z czego całość stanowiły środki z Funduszu Dróg Samorządowych oraz Funduszu Rozwoju Inwestycji Lokalnych. W efekcie uzyskano utwardzone połączenie ww. wsi o szerokości jezdni wynoszącej 5 m i ulepszonych poboczach szerokości po 0,75 m. Prace wykonano w 2021 roku w całości, jednak płatność ostateczna ze środków własnych w kwocie 538 tys. zł została dokonana zgodnie z założonym harmonogramem w 2022 roku.

Przebudowano również fragment drogi nr 150534B w Długołęce długości 131 mb naprzeciwko świetlicy i szkoły oraz fragment drogi nr 150691B długości 38 mb w Kruszyńcu za kwotę 165 tys. zł.

Inne wydatki koncentrowały się na wykonaniu kompletów projektów dokumentacji technicznej drogowej dla dróg: Krypno Wielkie – dr. Ruda-Góra, aktualizacji dokumentacji Ruda – Góra na odcinku Rudy i Krypna Wielkiego do granicy z Górą oraz drogi osiedlowej w Krypnie Wielkim. Opracowano również dokumenty i uzyskano decyzję środowiskową na rozbudowę drogi Długołęka – Zastocze.

W dziale Oświata i Wychowanie (801), dokonano zakupu używanego samochodu do przewozu uczniów niepełnosprawnych za kwotę 61 tys. zł.

W dziale Gospodarka Komunalna i Ochrona Środowiska (900) w rozdziale Gospodarka Odpadami (90002) zakupiono przyczepę ciągnikową za kwotę 48 tys. zł; w rozdziale Ochrona Powietrza Atmosferycznego i Klimatu rozpoczęto realizację projektów grantowych, w ramach których ma powstać kilkadziesiąt instalacji fotowoltaicznych i kolektorów słonecznych. Z racji problemów z naborem do projektów i koniecznością zmian regulaminowych realizacja zadań następuje obecnie.

W rozdziale Oświetlenie Ulic, Placów i Dróg (90015) wykonano projekty budowlane do budowy oświetlenia ulicznego w zabudowie kolonijnej wsi Ruda w rejonie stacji PKP oraz na drodze położonej w Krypnie Wielkim. Zakupiono również większość materiałów koniecznych do ich budowy. Łączne koszty tych prac i zakupów wyniosły 68 tys. zł.

W rozdziale Pozostała Działalność (90095) najważniejszą inwestycją w tym dziale i w ogóle realizowaną w 2021 roku przez Gminę Krypno jest zakończenie budowy nowej oczyszczalni w Krypnie Wielkim, obsługującej bezpośrednio lub pośrednio wszystkich mieszkańców gminy wraz z modernizacją 8 przepompowni ścieków w Górze (obie), Zygmuntach, Rudzie, Zastoczu, Peńskich (obie) i Bajkach Zalesiu. Mimo trudnej sytuacji związanej z Covid 19 udało się zakończyć prace w terminie tj. do 31 sierpnia 2021 roku. Gmina Krypno zrealizowała tę inwestycję dzięki dofinansowaniu z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego w wysokości 85% kosztów kwalifikowanych zadania. Łącznie w 2021 roku wydatkowano na ten cel kwotę 6.855 tys. zł. Podatek VAT po prawomocnym orzeczeniu Naczelnego Sądu Administracyjnego w 99% został odzyskany.

W dziale Kultura i Ochrona Dziedzictwa Narodowego (921) kontynuowano budowę świetlicy wiejskiej w Bajkach Zalesiu kończąc budowę stanu surowego tego budynku. W 2021 roku wydatkowano na ten cel łącznie kwotę 81 tys. zł.

W tej samej miejscowości rozpoczęto renowację zabytkowej kapliczki dworskiej z początków XIX wieku wraz z figurą Jezusa Ukrzyżowanego. W 2021 roku wydano na ten cel kwotę 20 tys. zł. Ich zakończenie i opłacenie wszystkich zobowiązań nastąpiło wiosną 2022 roku.

Rozpoczęto budowę placów rekreacyjnych w Rudzie i Zygmuntach. Po wstępnym oczyszczeniu placu w Zygmuntach ustawiono tam zestaw zabawowy, a w Rudzie dokonano rozbiorczy istniejących zabudowań, teren oczyszczono z drzew, pni i dzikiej roślinności oraz zakupiono materiały do ogrodzenia terenu. Łączne wydatki zamknęły się sumą 78 tys. zł.

IV. Informacja o stanie mienia Gminy Krypno

1. Informację o stanie mienia komunalnego sporządzono zgodnie z art. 267 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021r. poz. 305) oraz art. 43 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2022 poz. 559). Dane zostały opracowane na podstawie zapisów w księgach rachunkowych na stan 31 grudnia 2021r.

Informacja o stanie mienia komunalnego zawiera:

- dane dotyczące przysługujących Gminie Krypno praw własności oraz dane o innych niż własność prawach majątkowych,
- dane o zmianach w stanie mienia komunalnego,
- dane o dochodach Gminy Krypno uzyskanych w 2021r. z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych,
- inne dane i informacje o zdarzeniach mających wpływ na stan mienia komunalnego.

a) Informacje o składnikach majątku stanowiących własność Gminy Krypno

L.p.	Opis majątku trwałego wg KRST	Wartość na dzień 31.12.2021r.
1.	Grunty	399.467,70
2.	Budynki i lokale	10.122.779,34
3.	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	35.105.206,94
4.	Kotły, maszyny, urządzenia	4.287.017,19
5.	Środki transportu	1.806.343,50
6.	Wyposażenie	38.768,93
	Ogółem:	51.759.583,60

b) Grunty

Powierzchnia gruntów stanowiąca własność gminy Krypno wynosi 240,1270 ha w tym:

- grunty oddane w użytkowanie wieczyste 1,4493 ha,
- grunty oddane w dzierżawę 0,68 ha,

Struktura ogólnej powierzchni gruntów komunalnych:

- grunty pod drogami gminnymi – 203,9392 ha
- grunty pod wodami stojącymi – 0,3637 ha
- lasy - 3,5214 ha
- użytki rolne – 17,5685 ha
- grunty pozostałe – 9,0779 ha
- nieużytki – 5,6563 ha

Zakupiono działkę we wsi Zastocze o pow. 0,2954 ha. Otrzymano nieodpłatnie działkę we wsi Ruda o pow. 0,1661 ha z przeznaczeniem na realizację inwestycji służących wykonywaniu zadań w zakresie kultury. Sprzedano działkę we wsi Zastocze o pow. 0,2310 ha.

c) Budynki i lokale

- budynek Urzędu Gminy – wykorzystywany jest dla potrzeb administracyjnych Urzędu Gminy oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Część pomieszczeń jest wynajmowana,
- budynek poszkolny w Górze – zarządzany przez Gminę. W budynku znajdują się trzy mieszkania komunalne,
- budynek szkoły w Długołęce – przekazany w użyczenie Stowarzyszeniu „Edukator”. W budynku znajduje się jedno mieszkanie komunalne,
- budynek hali widowiskowo-sportowej w Krypcie,
- budynek Gminnego Ośrodka Kultury w Krypcie oraz budynki świetlic wiejskich w Zastoczcu, Kruszynie, Górze, Długołęce „Warszawa” oraz Długołęce „Paryż”. W budynku świetlicy w Długołęce „Paryż” pomieszczenie na parterze jest wynajmowane pod działalność gospodarczą. Budynki oddane w użyczenie dla Gminnego Ośrodka Kultury,
- budynek świetlicy wiejskiej w Kuleszach Chobotkach, Peńskich i Rudzie zarządzany przez Gminę,
- dom sołecki we wsi Ruda,
- budynki strażnic OSP w Krypcie Kościelnym, Długołęce, Górze, Kruszynie i Peńskich,
- budynki gospodarcze: kompleks budynków garażowych przy ZSzP w Krypcie Kościelnym, baza magazynowo-sprzętowa z pomieszczeniem socjalnym w Krypcie Kościelnym 3,
- budynek hydroforni w Długołęce,
- dwa budynki oczyszczalni ścieków w Krypcie Wielkim oraz lokalna oczyszczalnia ścieków w Kruszynie i Reklach,
- stacja uzdatniania wody w Rudzie,
- szalet publiczny w Krypcie Kościelnym,

Zmodernizowano budynek socjalny na oczyszczalni ścieków w Krypcie Wielkim.

d) Obiekty inżynierii lądowej i wodnej

- pompownia wody w Krypcie Wielkim,
- urządzenia mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w Krypcie Wielkim, Kruszynie i Reklach,
- przydomowe oczyszczalnie ścieków – 29 szt.,
- wieża widokowa z wiatą w Górze,
- moje boisko – ORLIK 2012, stadion sportowy, trybuny sportowe,
- plac targowy w Krypcie Kościelnym,
- sieć wodociągowa o długości 102,7 km,

- sieć kanalizacji ściekowej (w tym obiekty przepompowni) o długości 45,2 km,
- otwarte strefy aktywności fizycznej we wsi Krypno Kościelne, Peńskie, Bajki Zalesie, Długołęka „Paryż”, Zastocze, Góra,

W 2021 roku zakupiono działkę pod drogę gminną w miejscowości Góra o pow. 0,0105 ha. Przebudowano drogę gminną we wsiach Kruszyn i Długołęka.

Zakupiono zestaw zabawowy na plac rekreacyjny we wsi Zygmunt.

W 2021 roku zakończono rozbudowę i przebudowę oczyszczalni ścieków w Krypnie Wielkim oraz modernizację przepompowni ścieków w Gminie Krypno we wsiach: Zygmunt, Góra, Ruda, Bajki Zalesie, Zastocze, Peńskie.

e) Kotły, maszyny, urządzenia

Zlikwidowano 3 komputery (SP Długołęka), laptop (UG Krypno) oraz płytę wibracyjną do ugniatania polbruku.

f) Środki transportu

- samochód pożarniczy – 6 szt,
- autobus A1010T i autobus TEMPESA,
- ciągnik ZEFIR,
- ciągnik C-360,
- przyczepa ciężarowa rolnicza,
- przyczepa PRONAR,
- koparko-ładowarka JCB,
- przyczepa lekka z pompą ciśnieniową PYTON,
- schodołaz gąsienicowy T 09,
- samochód Ford Transit Custom Kombi przystosowany dla osób z niepełnosprawnością,
- traktorek Alko na potrzeby stadionu sportowego,
- samochód ciężarowy Volkswagen Transporter T5,
- samochód Ford Transit Custom,
-

W 2021r. zakupiono: samochód Ford Transit Custom oraz przyczepę PRONAR.

W 2021r. sprzedano: samochód Volkswagen T4 (OSP Krypno) oraz przekazano do kasacji samochód Mazda Premacy oraz samochód ciężarowy asenizacyjny STAR.

g) Wyposażenie

W stosunku do poprzedniego roku wartość wyposażenia nie uległa zmianie.

h) Majątek Gminy Krypno stanowiący wyposażenie pozostałe:

- dwa samochody marki Mercedes Benz-Vito,
- wiata rekreacyjna w msc. Bajki Zalesie,
- altana z wyposażeniem w msc. Peńskie,
- garaż blaszany 2 szt,
- samochód Ford Galaxy.

W 2021 roku OSP Krypno i OSP Góra ze środków otrzymanych z dotacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego zakupiło sprzęt ratowniczo – gaśniczy natomiast ze środków własnych zostało zakupione wyposażenie do jednostek OSP Długołęka, OSP Peńskie, OSP Zastocze oraz OSP Krypno. Zakupiono również wyposażenie do świetlicy w Kuleszach Chobotkach, 2 kontenery na PSZOK oraz serwer z oprogramowaniem do Urzędu Gminy.

W 2021r. zlikwidowano: samochód Fiat Punto (GOPS), samochód Mercedes Benz VITO (oczyszczalnia ścieków)

2. Dane o innych niż własność prawach majątkowych Gminy.

Ograniczone prawa rzeczowe

Hipoteka na nieruchomościach dotycząca osób fizycznych
- stan na dzień 31.12.2021r. – 77.743,13

Długoterminowe aktywa finansowe

- akcje Giełdy Rolno-Towarowej na kwotę 9.900,00 zł,
- udziały w BIOM sp. z o.o (80 szt) na kwotę 40.000 zł,
- udziały w BIOM – TRANS sp. z o.o. (60 szt) na kwotę 30.000 zł.

3. Dochody Gminy Krypno uzyskane w 2021 roku z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych

L.p.	Wyszczególnienie	Kwota
1.	Sprzedaż gruntów	56.507,00
2.	Sprzedaż innych składników majątkowych	4.500,00

3.	Opłaty za wieczyste użytkowanie	4.368,72
4.	Opłaty za dzierżawę i użytkowanie, najem lokali, świetlic i lokali mieszkalnych	41.183,63
7.	Opłaty za obsługę i konserwację przydomowych oczyszczalni	2.589,30
8.	Opłata za usługi na rzecz osób fizycznych	12.025,58
9.	Wpłaty za wodę i ścieki	891.702,39
10.	Opłata za przyłącza i wymianę wodomierzy	11.855,93
11.	Czynsze za dzierżawę obwodów łowieckich.	2.044,15
	Razem:	1.026.776,70

V. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii.

1. Ład przestrzenny.

Obszar gminy nie jest objęty miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Kształtowanie ładu przestrzennego następuje w drodze decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego bądź decyzji o ustaleniu warunków zabudowy. W roku ubiegłym wydano 107 decyzji w tym 76 ustalającą zabudowę mieszkaniową oraz 31 decyzji ustalającą zabudowę inną oraz 14 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego

W związku z wybitnie ukształtowanym charakterem gminy opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego dla tego obszaru nie znajduje uzasadnienia. Przyjęcie tego dokumentu nie było by zgodne z potrzebami inwestorów, zapewne też utrudniło wykorzystanie przestrzeni w zakresie inwestycyjnym. Gmina posiada Studium Zagospodarowania Przestrzennego Gminy przyjęte uchwałą Nr XIX/106/2000 z dnia 5 grudnia 2000 r. Rady Gminy Krypno. Gospodarowanie przestrzenią w trybie decyzji administracyjnych w praktyce jest tanie, wobec tego nie istnieją racjonalne powody wprowadzenia zmian. W tym miejscu zaznaczyć jednak trzeba, iż wszystkie konstrukcje prawne obowiązujące w Polsce nie są doskonałe i nie istnieje tzw. „złoty środek”, który skutecznie mógłby pogodzić sprzeczne interesy społeczno-gospodarcze. Władze samorządowe nie posiadają również prawa Veta wobec inwestycji, których nie tyle konstrukcja ile eksploatacja może stwarzać problemy.

2. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii - Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Krypno na lata 2016-2023.

Podstawowym i aktualnym, dokumentem programowym Gminy Krypno jest „Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Krypno na lata 2016-2023” przyjęty Uchwałą Rady Gminy Krypno Nr XII/74/2016 z dnia 15 stycznia 2016 r. i zmieniony uchwałami Rady Gminy Krypno Nr XXII/120/2017 z dnia 30 stycznia 2017 roku oraz Nr XVII/108/20 z dnia 7 lipca 2020 roku. Został on opracowany jako konieczny załącznik programowy do wniosków w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, jak również stanowi cenne źródło analityczne pod kątem diagnozy aktualnej sytuacji gminy, pokazuje słabe i mocne strony regionu oraz wskazuje możliwości i zagrożenia. Jak czytamy we wstępie „*nadrzędnym celem*

Planu jest pokazanie kilkuletniej perspektywy priorytetów rozwoju gminy oraz wskazanie instrumentów pozwalających te priorytety zrealizować. To kluczowe narzędzie wspierające proces zarządzania gminą. Ukierunkowuje zmiany w jednostce samorządu terytorialnego, by poprawić jakość środowiska przestrzennego i poziom życia mieszkańców, wskazuje cele i kierunki zaangażowania środków z funduszy strukturalnych oraz własnych gminy. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Krypno przedstawia sytuację społeczno-ekonomiczną gminy, określa problemy, formułuje cele i zawiera opis strategii zmierzającej do osiągnięcia rozwoju społecznego i gospodarczego. Szacuje spodziewane efekty planowanych działań i ich wpływ na przebieg procesów rozwojowych oraz wskazuje kierunki zaangażowania środków funduszy strukturalnych i środków własnych gminy.”

Przedmiotowy plan obejmuje 15 podstawowych działań, których realizacja, według szacunków na połowę 2020 roku, w przybliżeniu miała łącznie pochłonąć kwotę około 36 mln zł brutto w okresie jego realizacji tj. w ciągu 8 lat. Na dzień dzisiejszy znamy już część faktycznie poniesionych kosztów niektórych inwestycji, inne są w trakcie realizacji, dlatego też wiemy ile środków wydamy na ich zamknięcie. Zaledwie kilka zadań stanowi w chwili obecnej pewną niewiadomą, co do ich przyszłości oraz kosztów i czasu ich realizacji. Pewne jest jednak to, iż wstępna kwota będzie wysoce niewystarczająca, gdyż ze względu na narastającą inflację, koszty pokaźnie wzrosną.

Plan jedynie szczątkowo zawiera informacje o środkach przewidzianych do wydatkowania przeznaczonych jako pomoc finansowa innym JST na inwestycje przez nie realizowane na terenie naszej Gminy, a jak wiemy z doświadczeń lat ubiegłych, nie są to małe kwoty, jednak ze względu na nieprzewidywalność takich wydatków oraz fakt, iż prawnie nie jesteśmy inwestorami w takich zadaniach, nie możemy w niniejszym planie ich umieszczać. Plan nie obejmuje również zadań przekazanych nam lub przejętych w czasie od innych jednostek samorządu terytorialnego.

Przewidywane do poniesienia lub już poniesione koszty obejmują wkład własny Gminy Krypno, środki pomocowe UE, budżetu państwa oraz środki prywatne osób fizycznych lub prawnych.

Podstawowy kształt realizacji planu przebiega zgodnie z założeniami, trudno jednak oszacować finansowy stopień jego realizacji, ze względu na szybko rosnące ceny. Najistotniejsze jest jednak to, iż mamy zrealizowane w całości wszystkie zadania wodno-kanalizacyjne, a to zapewnia nam realizację podstawowych usług komunalnych, które są podstawą funkcjonowania samorządu gminnego.

Przedstawiamy szczegółowy opis realizacji zadań według ich umieszczenia w tabeli Nr 46:

1. Przebudowa dróg gminnych i powiatowych na obszarze wsi Góra i Morusy - zadanie zrealizowane w całości. Łączne koszty realizacji tej inwestycji wyniosły 3,72 mln zł.
2. Budowa świetlicy wiejskiej w Rudzie – zlecono opracowanie projektów technicznych przebudowy budynku na centrum kultury. Ze względu na rosnące koszty inwestycji posiadane środki są wysoce niewystarczające.
3. Budowa świetlicy wiejskiej w Bajkach Zalesiu – w 2021 roku zamknęliśmy stan surowy budynku poprzez wstawienie kompletu stolarki okiennie-drzwiowej. Prace będą kontynuowane w latach następnych głównie siłami własnymi.
4. Rozbudowa Stacji Uzdatniania Wody w Długołęce – zadanie zrealizowane na przełomie 2017 i 2018 roku za kwotę około 1 mln zł.
5. Przebudowa dróg gminnych z Rudy do Krypna Wielkiego i Góry – w 2021 roku złożono wnioski o dofinansowanie budowy z Rządowego Programu Rozwoju Dróg ok. 65% długości tych dróg. Ze względu na wzrost kosztów oraz malejące możliwości Gminy

Krypno, co do wielkości wkładu własnego, zrezygnowaliśmy z tej inwestycji i obecnie aplikujemy ponownie o dofinansowanie w ramach Polskiego Ładu z dofinansowaniem 95%.

6. Rozbudowa i Przebudowa oczyszczalni ścieków w Krypnie Wielkim wraz z modernizacją przepompowni ścieków w Gminie Krypno – zadanie zrealizowane w całości w 2021 roku w łącznej kwocie blisko 9,2 mln zł brutto. Podatek VAT odzyskano według wskaźnika własnego zatwierdzonego prawomocnym wyrokiem NSA wynoszącego 99%.
7. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z budową oczyszczalni ścieków we wsi Rekle – zadanie zrealizowane i zakończone za 673,5 tys. zł.
8. Budowa 29 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków – zadanie zrealizowane i zakończone za 861 tys. zł.
9. Budowa 119 szt. instalacji solarnych do ogrzewania wody użytkowej w domach jednorodzinnych – do chwili obecnej założono 105 szt. Przedmiotowych instalacji. W chwili obecnej trwają przygotowania do zakończenia zadania.
10. Budowa 200 szt. instalacji fotowoltaicznych do wytwarzania energii elektrycznej na potrzeby własne w budynkach użyteczności publicznej i w budynkach prywatnych – do chwili obecnej założono 7 instalacji na potrzeby własne Gminy o łącznej mocy 120 kWh a w realizacji znajdują się kolejne 46 szt. instalacji na domach prywatnych w przedziale mony 3-5 kWh.
11. Przebudowa drogi gminnej z Bajek Zalesia do Peńskich – zadanie zrealizowane i zakończone w 2020 r. za 3,1 mln zł.
12. Przebudowa drogi gminnej z Długołęki do Peńskich – zadanie zakończone rzeczowo na koniec 2021 roku. Płatność końcową wykonano w 2022 roku zgodnie z harmonogramem.
13. Przebudowa centralnego węzła komunikacyjnego w Krypnie Wielkim – prace na drodze powiatowej zakończono wiosną 2021 roku. Wkład finansowy Gminy Krypno w to zadanie wyniósł 121 tys. zł. Ponadto Gmina Krypno planuje rozbudowę równoległej drogi gminnej natychmiast, gdy pojawią się takie możliwości finansowe w ramach Polskiego Ładu.
14. Wymiana oświetlenia publicznego na energooszczędne (lampy sodowe na lampy solarne/LED) – z oszczędności budżetowych dokonano wymiany oświetlenia na terenie Krypna Wielkiego i Krypna Kościelnego, w których to miejscowościach zużywano około połowy energii koniecznej do oświetlenia wszystkich miejscowości. Łącznie na terenie gminy ilość lamp typu LED wynosi około 190 szt. a do wymiany pozostało 335 szt. Koszt wymienionych lamp poniesiony w latach 2019-2021 wyniósł około 70 tys. zł.
15. Organizowanie „Dni energii” oraz popularyzacja gospodarki niskoemisyjnej – z powodu panującej epidemii zadanie przełożono na 2022 lub 2023 rok.

3. Zasoby materialne Gminy.

- a) **Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy** został uchwalony na lata 2021 – 2026 przez Radę Gminy Krypno dnia 08 grudnia 2021 roku. Program obejmuje m.in. prognozę dotyczącą wielkości oraz stanu technicznego zasobu mieszkaniowego gminy, analizę potrzeb oraz plan remontów i modernizacji wynikających ze stanu technicznego budynków i lokali, planowaną sprzedaż lokali i zasady polityki czynszowej.

Na koniec 2021 roku gmina posiadała 4 mieszkań komunalnych o łącznej powierzchni użytkowej 181,55 m² zlokalizowanych w budynkach szkolnych w Długoleńce (1 mieszkanie) oraz w Górze – 3 mieszkania. Mieszkaniowym zasobem gminy zarządza Gmina Krypno. Należne czynsze mieszkaniowe są regulowane na bieżąco.

- b) **Zasady polityki czynszowej** uchwalone zostały Uchwałą Rady Gminy Krypno dnia 08 grudnia 2021 roku. Obejmują ustalanie stawki podstawowej czynszu, jego zmiany i waloryzacji oraz czynniki podwyższające i obniżające stawkę czynszu za 1m² mieszkania.
- c) **Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych** został przyjęty Zarządzeniem Wójta Gminy Krypno z dnia 04 października 2021 roku na okres trzyletni 2021-2023. Plan określa główne kierunki działań Gminy i zawiera w szczególności zestawienie powierzchni nieruchomości zasobu oraz nieruchomości oddanych w wieczyste użytkowanie, prognozę dotyczącą nabywania, udostępniania oraz zbywania nieruchomości, osiągniętych wpływach i ponoszonych wydatkach. Łączna powierzchnia gruntów stanowiących własność gminy Krypno wynosi na 31 grudnia 2021r ogółem 240,6214ha . W trwałym zarządzie znajduje się ogółem 1,4008 ha gruntów gminnych, są to grunty w trwałym zarządzie placówki oświatowej w Krypnie Kościelnym. W wieczystym użytkowaniu znajduje się ogółem gruntów gminnych 1,4493 ha. Dochody za wieczyste użytkowanie w 2021 roku wyniosły 4.368,72 złotych. W użytkowaniu na podstawie umów dzierżawy znajdują się 2 działki we wsi w Ruda i Rekle. Zakupiono działkę nr 105 o pow. 0,2954ha obręb Zastocze (działka przy Świetlicy Wiejskiej w Zastoczu) natomiast sprzedano działkę nr 363/2 o pow. 0,2217ha obręb Krypno Wielkie. Pozyskano nieodpłatnie działkę nr 424/1 o pow. 0,1661ha obręb Ruda z przeznaczeniem na budowę ogrodu jordanowskiego. Ukończono przebudowę i rozbudowę drogi gminnej Długoleńka-Peńskie.
- d) **Program zagospodarowania nieruchomości zasobu** mający na celu poprawę wykorzystania i racjonalizacji zasobu określa następujące zasady jako priorytetowe:
- 1) dążenie do jak największego zaspokajania potrzeb mieszkaniowych mieszkańców gminy
 - 2) racjonalizacja i urealnienie opłat czynszu,
 - 3) racjonalnie gospodarowanie środkami z budżetu gminy przeznaczonymi na utrzymanie gminnego zasobu, utrzymanie działek rolnych w zasobie jako rezerwy do ewentualnych zamian nieruchomości niezbędnych dla realizacji celów publicznych.

4. Program opieki nad zabytkami

Gmina realizowała program opieki nad zabytkami na lata 2016-2019. Program spełniał warunki art. 87 ust.3, określone w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Rada Gminy Krypno przyjęła program uchwałą Nr X/58/15 z dnia 13 listopada 2015 r.

Program zawiera m.in.:

- charakterystykę zasobów i analizę stanu dziedzictwa kulturowego
- ocenę stanu zabytków,
- założenia programowe i zdania,
- wykazy stanowisk archeologicznych,
- wykaz zabytków nieruchomych,
- wykaz zabytków ruchomych wpisanych do ewidencji zabytków województwa podlaskiego.

Liczba zabytków ujętych w gminnej ewidencji zabytków:

- nieruchome 47
- archeologiczne 93
- ruchome:
 - rzeźby 7 szt.
 - obrazy 3 szt.
 - zespół plakietek wotywnych 21szt.
 - organy 1 szt.
 - ołtarz 3 szt.
 - ambona 1 szt.
 - tabernakulum 1 szt.

5. Środowisko.

a) Program Ochrony Środowiska dla Gminy Krypno.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Krypno został przyjęty uchwałą Nr XXVI/153/09 Rady Gminy Krypno z dnia 25 września 2009 r. Dokonano w nim oceny stanu środowiska na terenie miasta w określonych obszarach interwencyjnych takich jak: ochrona klimatu i jakości powietrza, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, gospodarowanie odpadami oraz zapobieganie powstawaniu odpadów. W 2022 r. zostanie przeprowadzona aktualizacja Programu Ochrony

Gospodarka wodno-kanalizacyjna.

Na terenie Gminy Krypno funkcjonują trzy oczyszczalnie ścieków oraz dwie Stacje Uzdatniania Wody. W związku z wejściem w życie nowej ustawy Prawo Wodne Gmina Krypno jest zobowiązana do ponoszenia opłat stałych oraz opłat zmiennych za każdy kwartał danego roku na rzecz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Opłaty stałe są naliczane na podstawie danych zawartych w pozwoleniach wodnoprawnych natomiast opłaty zmienne zależne są od ilości odprowadzonych ścieków oraz substancji wprowadzonych ze ściekami do wód (kg).

Oczyszczalnia ścieków w Krypnie Wielkim o wielkości 3400 RLM obsługuje większą część skanalizowanych wsi w Gminie Krypno. Ilość ścieków oczyszczonych w 2021 r. wyniosła 88.536 m³ a opłaty były następujące:

- a) Opłata stała za odprowadzenie ścieków do wód za 2021 r.: 858,00 zł
- b) Opłata zmienna za odprowadzanie ścieków do wód za 2021 r.: 1759,00 zł.

Oczyszczalnia ścieków w Kruszynie o wielkości 166 RLM obsługuje wieś Kruszyn. Ilość ścieków oczyszczonych w 2021 r. wyniosła 8.862 m³ a opłaty były następujące:

- a) Opłata stała za odprowadzenie ścieków do wód za 2021 r.: 65,00 zł
- b) Opłata zmienna za odprowadzanie ścieków do wód za 2019 r.: 230,00 zł.

Oczyszczalnia ścieków w Reklach o wielkości 60 RLM została wybudowana w 2018 r. i oddana do użytku w październiku 2018 r. W 2021 r. ilość ścieków wyniosła 1.298 m³ lecz nie było naliczanych opłat za wprowadzanie ścieków do wód. Oczyszczalnia ta obsługuje tylko i wyłącznie wieś Rekle.

Gmina Krypno zaopatrywana jest w wodę z dwóch ujęć wód podziemnych. Za pobór tych wód również jest odprowadzana opłata stała wynikająca z danych zawartych w pozwoleniu wodnoprawnym oraz opłata zmienna naliczona na podstawie ilości pobranej wody. Opłaty te są przekazywane kwartalnie na rzecz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Stacja Uzdatniania Wody w Długołęce obsługuje większość miejscowości zaopatrzonych w wodociąg na terenie Gminy Krypno. Ilość pobranej wody w 2021 r. wyniosła 248.403 m³ a opłaty kształtowały się następująco:

- a) Opłata stała za pobór wód podziemnych za 2021 r.: 3.559,00 zł
- b) Opłata stała za wprowadzanie ścieków do wód za 2021 r.: 757,00 zł
- c) Opłata zmienna za pobór wód podziemnych za 2021 r.: 17.180,00 zł.

Stacja Uzdatniania Wody w Rudzie obsługuje wieś Ruda oraz Krypno Kościelne. Ilość pobranej wody w 2021 r. wyniosła 44.209 m³ a opłaty były następujące:

- a) Opłata stała za pobór wód podziemnych za 2021 r.: 1.115,00 zł
- b) Opłata zmienna za pobór wód podziemnych za 2021 r.: 3.213,00 zł.

Gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W związku z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Krypno odbiorem odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych zajmowała się firma MPO Sp. z o.o., ul 42 Pułku Piechoty 48, 15-950 Białystok wyłoniona w przetargu z którą podpisano umowę na okres od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.

Od 2020 r. zagospodarowaniem odpadów zajmowała się Spółka BIOM z siedzibą w Dolistowie Starym I 144, 19-123 Jaświły, która posiada następujące instalacje do zagospodarowania odpadów:

-odpady zmieszane i zielone- Zakład Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Koszarówce ze Stacją Przeladunkową w Miejscowości Świerzbienie;
-odpady zebrane selektywnie- Zakład Recyklingu w Dolistowie Starym.

Rada Gminy Krypno Uchwałą z dnia 27 listopada 2018r. ustaliła szczegółowy sposób i zakres świadczenia w/w usług. Ustalono, iż odpady komunalne będą odbierane z następującą częstotliwością:

- a) Zmieszane odpady komunalne:
 - w okresie od 1 kwietnia do 31 października- dwa razy w miesiącu;
 - w okresie od 1 listopada do 31 marca- jeden raz w miesiącu.
- b) odpadów ulegających biodegradacji:
 - w okresie od 1 kwietnia do 31 października- dwa razy w miesiącu;
 - w okresie od 1 listopada do 31 marca- jeden raz w miesiącu.
- c) Selektywnie zebrane odpady komunalne:
 - odbierane z częstotliwością jeden raz w miesiącu.
- d) Popiół i żużel z palenisk domowych:
 - 1 raz na 2 miesiące na koniec okresów: styczeń-luty, marzec- kwiecień, wrzesień- październik, listopad-grudzień.

Selektywna zbiórka odpadów komunalnych odbywa się w systemie workowym:

- worek żółty- tworzywa sztuczne i metale;
- worek zielony- szkło;
- worek niebieski- papier;
- worek szary/przezroczysty- popiół i żużel z palenisk;
- worek brązowy- odpady ulegające biodegradacji.

Na terenie Gminy Krypno funkcjonował Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, do którego właściciele nieruchomości w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mogli dostarczyć następujące frakcje odpadów komunalnych: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, bioodpady, opakowania wielomateriałowe, niebezpieczne, odpady wielkogabarytowe, odpady nie kwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi w szczególności igieł i strzykawek; odpady budowlane i rozbiórkowe; przeterminowane leki; zużyte baterie i akumulatory; zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny; zużyte opony; popiół i żużel z palenisk domowych; tekstylia i odzież. PSZOK znajdował się w Krypnie Kościelnym 21 B i był czynny od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-15.00.

W poniższej tabeli przedstawiono ilość odpadów zmieszanych i segregowanych zebranych z terenu Gminy Krypno w 2021 r.

Kod odebranych odpadów	Rodzaj odebranych odpadów	Masa odebranych odpadów
20 01 02	Szkło	44,96 Mg
20 01 39	Tworzywa sztuczne	66,23 Mg
20 01 01	Papier i tektura	11,85 Mg
20 03 01	Nieselegrowane (zmieszane) odpady komunalne	383,96 Mg
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	8,48 Mg
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	15,80 Mg
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane selektywnie	50,76 Mg

Ilość odpadów wysegregowanych ze zmieszanych odpadów komunalnych

Kod odebranych odpadów	Rodzaj wyselekcjonowanych odpadów z odebranych	Masa odebranych odpadów
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	14,9032 Mg
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	2,4907 Mg

15 01 07	Opakowania ze szkła	0,8403 Mg
19 12 02	Metale żelazne	1,9071 Mg
19 12 01	Papier i tektura	11,9794 Mg
19 12 04	Tworzywa sztuczne i guma	0,1306 Mg
19 12 07	Drewno inne niż wymienione w 19 12 06	0,2926 Mg

Ilość odpadów zebranych w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w 2021 r.

Kod odebranych odpadów	Rodzaj odebranych odpadów	Masa odebranych odpadów
15 01 07	Opakowania ze szkła	3,0400 Mg
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23, 20 01 35	10,1600 Mg
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	31,7600 Mg
20 01 39	Tworzywa sztuczne	1,6600 Mg
17 04 05	Żelaza i stal	0,4000 Mg

Osiągnięte poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia

- a) Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania: **1,86 %**,
- b) Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących: **33,46%**.

Usuwanie wyrobów zawierających azbest.

Na terenie Gminy Krypno w 2017 r. przeprowadzono pełną inwentaryzację wyrobów zawierających azbest i uchwalono aktualizację Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Krypno na lata 2009-2032. W ramach przeprowadzonej inwentaryzacji uzyskano dokładne informacje o ilości wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Krypno, która wówczas wyniosła 4127,38 Mg (osoby fizyczne i prawne).

W 2021 r. odebrano i unieszkodliwiono wyroby zawierające azbest pochodzący z nieruchomości w Gminie Krypno w ilości 153,017 Mg. Realizacja tego przedsięwzięcia wyniosła 67.500,66 zł, z czego 20.234,69 zł Gmina Krypno pozyskała z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku, a 47.265,97 zł z budżetu gminy.

Zgodnie z danymi zawartymi w Bazie Azbestowej pozostało do unieszkodliwienia 4 180,79 Mg wyrobów zawierających azbest.

VI. Polityka społeczna.

1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2030 przyjętej Uchwałą Nr XXVII/173/21 Rady Gminy Krypno z dnia 26 października 2021 r. określone zostały kierunki działań zmierzających do łagodzenia skutków dominujących problemów społecznych. W Strategii wyróżniono:

- misję gminy - stanowi cel nadrzędny przy planowaniu działań rozwojowych w gminie;
- cele strategiczne- wskazują najważniejsze obszary, których wsparcie jest niezbędne dla rozwiązywania problemów społecznych w gminie;
- cele operacyjne - są celami szczegółowymi dla celów strategicznych, zawierają propozycje kierunków działań niezbędnych do osiągnięcia poszczególnych celów operacyjnych.

Misja Gminy Krypno na lata 2021-2030 brzmi:

Zapewnienie mieszkańcom Gminy Krypno odpowiednich warunków do życia i rozwoju poprzez przeciwdziałanie patologiom społecznym oraz wykluczeniu społecznemu.

W układzie celów strategicznych przedstawia się ona następująco:

1. Tworzenie kompleksowego systemu pomocy i wsparcia dla osób niepełnosprawnych oraz dotkniętych długotrwałą chorobą.
2. Wzmacnianie roli i funkcji rodziny oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i ochrona ofiar przemocy w rodzinie
3. Zapobieganie marginalizacji społecznej spowodowanej ubóstwem, uzależnieniami i bezrobociem oraz ich negatywnym następstwom.

Realizacja *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Krypno na lata 2021 - 2030* opierać będzie na realizacji trzech celów strategicznych:

1. Tworzenie kompleksowego systemu pomocy i wsparcia dla osób niepełnosprawnych dotkniętych długotrwałą chorobą
2. Wzmacnianie roli i funkcji rodziny oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i ochrona ofiar przemocy w rodzinie
3. Zapobieganie marginalizacji społecznej spowodowanej ubóstwem, uzależnieniami i bezrobociem oraz ich negatywnym następstwom

Powyższe cele realizowane były poprzez:

- zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego poprzez wsparcie finansowe rodzin mających na utrzymaniu dzieci, wypłaty świadczeń na pokrycie wydatków związanych z utrzymaniem dziecka (zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, świadczenia wychowawcze, fundusz alimentacyjny, świadczenia z pomocy społecznej, wypłata stypendiów szkolnych), prowadzenie postępowań związanych z przyznawaniem Karty Dużej Rodziny;
- współpraca pracowników socjalnych i asystenta rodziny z instytucjami działającymi na rzecz rodziny (placówki oświatowe, kuratorzy sądowi, Policja, organizacje pozarządowe) w zakresie diagnozy zagrożeń wychowawczych oraz potrzeb i udzielanie wsparcia dzieciom i młodzieży szkolnej;

- wprowadzenie do rodzin niewygodnych wychowawczo asystenta rodziny;
- udzielanie specjalistycznego poradnictwa rodzinnego służącego zminimalizowaniu problemów rodziny;
- zapewnienie w placówkach oświatowych pomocy pedagogów w zakresie emocjonalnego wsparcia dzieci i młodzieży;
- prowadzenie pozalekcyjnych zajęć w placówkach oświatowych;
- współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej;
- prowadzenie zajęć w GOK i świetlicach wiejskich dla mieszkańców gminy (dzieci, młodzież, dorośli, seniorzy) i imprez kulturalnych łączących i integrujących społeczność.
- kontynuacja zajęć sportowych na terenie gminy;
- promocja zdrowego stylu życia, edukacja w zakresie ochrony zdrowia, pogadanki, spotkania, badania profilaktyczne, szycie i dystrybucja maseczek dla mieszkańców Gminy Krypno
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krypnie realizował program „Wspieraj Seniora”, w ramach którego pracownicy robili i dostarczali niezbędne zakupy oraz pomagali w załatwianiu spraw urzędowych seniorom zamieszkującym na terenie Gminy Krypno, którzy zdecydowali się pozostać w domach ze względu na epidemię koronawirusa.

W dalszym ciągu uczniowie mogli uczestniczyć w organizowanych konkursach i zawodach sportowych. Ponadto szeroką ofertę zajęć - skierowaną do dzieci i młodzieży-oferowała Gminna Biblioteka Publiczna w Krypnie Kościelnym i Gminny Ośrodek Kultury w Krypnie Wielkim. Dzieci i młodzież miały możliwość udziału w wielu projektach i przedsięwzięciach. W dalszym ciągu opiekę w 2 przedszkolach na terenie gminy miały zapewnione najmłodsze dzieci.

Ponadto podejmowano działania ukierunkowane na:

- zwiększenie szans podjęcia pracy zawodowej i przeciwdziałanie negatywnym skutkom społecznym wynikającym z bezrobocia;
- współpracowano w Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy, poradnictwa zawodowego dla długotrwale bezrobotnych klientów pomocy społecznej;
- w celu rozwiązania sytuacji kryzysowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie prowadzono poradnictwo psychologiczne i prawne dla osób doznających przemocy w rodzinie, kierowano osoby stosujące przemoc w rodzinie do udziału w zajęciach korekcyjno-edukacyjnych,
- współpracowano z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnią Leczenia Uzależnień i sądem w zakresie poradnictwa i wymiany informacji.

Poszczególne działania – w zależności od możliwości technicznych oraz zgodnie z zaleceniami rządu – odbywały się z zachowaniem reżimu sanitarnego i przy zachowaniu dezynfekcji i dystansu społecznego. Osoba pełniąca dyżur w Punkcie Konsultacyjnym w Krypnie wychodząc naprzeciw zaistniałej sytuacji pełniła go przy użyciu telefonu/komunikatorów internetowych.

W celu wsparcia mieszkańców Gminy Krypno podjęto współpracę z Bankiem Żywności Suwałki – Białystok i zorganizowano dostawę żywności dla mieszkańców gminy (POPŻ 2014-2020). Pracownicy GOPS rozdawali pozyskane artykuły żywnościowe z zachowaniem zasad reżimu sanitarnego.

W ramach swojej działalności przedstawiciele szkół, Gminnego Ośrodka Zdrowia, Policji, Gminnego Ośrodka Kultury kontynuowali:

- prowadzenie zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży szkoły podstawowej i na temat zasad bezpieczeństwa w ruchu pieszym;
- powszechną edukację w zakresie udzielania pierwszej pomocy ofiarom wypadków drogowych

- rozbudowywano infrastrukturę służącą aktywności sportowej i rekreacyjnej.

2. Ocena zasobów pomocy społecznej

Ocena zasobów pomocy społecznej odzwierciedla działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krypnie oraz jednostek współpracujących w realizacji zadań z zakresu polityki społecznej. Dokonana ocena dowodzi, iż działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krypnie przynosi zamierzone rezultaty.

Pomoc i wsparcie w gminie Krypno z pomocy społecznej w 2021 roku uzyskały 143 osoby, co stanowiło 3,68% wszystkich mieszkańców gminy. W roku oceny, w stosunku do 2020 roku, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zmniejszyła się o 28 osób. Natomiast liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 11 osób. W gminie Krypno najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, wskazanymi przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krypnie w 2021 roku było kolejno: ubóstwo, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, wielodzietność, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba.

Liczba pobierających w 2021 roku świadczenie wychowawcze wyniosła 369 rodzin. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta wzrosła o 40 rodzin. Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie świadczenia wychowawczego wyniosła 3.500.187zł. Liczba pobierających w roku oceny zasiłek rodzinny wyniosła 139 rodzin. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta zmalała o 28 rodzin. Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie zasiłku rodzinnego wyniosła 660.173,65zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zmalała o 113.014,80zł.

W gminie Krypno środki finansowe wydatkowane na zadania z zakresu polityki społecznej wyniosły w 2021 roku 6.228.798zł. Poziom wydatków w stosunku do roku poprzedniego zmalał o 50.570 zł. W dziale 855 – Rodzina wydatkowano 5.313.463zł co stanowi 85,30% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 852 - Pomoc społeczna wydatkowano 779.637zł co stanowi 12,51% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 851 - Ochrona zdrowia wydatkowano 69.899zł co stanowi 1,12% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 854 - Edukacja i opieka wychowawcza wydatkowano 66.647zł co stanowi 1,07% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. Najwięcej środków wydano na następujące pozycje budżetowe: świadczenia wychowawcze, świadczenia rodzinne i pomoc społeczna.

Dane liczbowe ukazują, że skala potrzeb społecznych oraz skala możliwości ich zaspokojenia utrzymuje się na niezmiennym poziomie. Na podstawie przedstawionych danych i analizy sytuacji można zauważyć potrzeby w zakresie pomocy społecznej w Gminie Krypnie na kolejne lata m.in.:

1. rozwój usług opiekuńczych dla osób starszych, niepełnosprawnych, wymagających opieki;
2. zwiększenie nakładów finansowych na przeciwdziałanie pomocy w rodzinie;
3. utworzenie wolnych mieszkań socjalnych, mieszkań rotacyjnych dla osób i rodzin nieporadnych życiowo oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym;
4. stworzenie systemu wspierania osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin;

5. zwiększenie oferty pomocy społecznej dla rodzin i osób (zwiększenie dostępności specjalistów w celu profesjonalnego wsparcia dla rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym);
6. doskonalenie kompetencji pracowników ośrodka poprzez szkolenia (przeciwdziałające wypaleniu zawodowemu, tematyczne z zakresu: przemocy w rodzinie, uzależnień od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, funduszu alimentacyjnego, świadczeń rodzinnych, pracy z trudnym klientem, pracy z rodziną z wieloma dysfunkcjami lub problemami);
7. zatrudnienie pracownika do obsługi świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych, wychowawczych;
8. zwiększenie nakładów finansowych na obsługę i utrzymanie ośrodka z uwzględnieniem prawidłowości realizacji poszczególnych zadań oraz założeń ustawy o ochronie danych osobowych.

3. Gminny Program Wspierania Rodziny

W Gminie Krypno podejmowanych jest szereg działań na rzecz dziecka i rodziny. Nadal jednak występują problemy i negatywne zjawiska społeczne, które w sposób pośredni bądź bezpośredni oddziałują na rodzinę. Rodziny borykają się z wieloma problemami, które prowadzą do powstawania trudnych sytuacji życiowych, z którymi nie są w stanie sobie poradzić wykorzystując własne środki, zasoby, uprawnienia i możliwości.

Gminny Program Wspierania Rodziny na terenie Gminy Krypno na lata 2019 – 2021 zakłada następujący **cel główny**: „Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania” oraz następujące cele szczegółowe:

CEL I - Promowanie wartości rodziny, wspieranie form organizacji wolnego czasu i działania edukacyjne służące umacnianiu więzi rodzinnych.

CEL II – Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno – bytowych rodzin z dziećmi.

CEL III - Zapobieganie wykluczeniu społecznemu rodzin.

Szczegółowe sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za rok 2021 zostało przedstawione na sesji Rady Gminy Krypno 29 marca 2022r.

4. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Krypno na rok 2021

Realizacja zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalanego corocznie przez Radę Gminy.

Założone w Programie cele to:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz osób zagrożonych uzależnieniem,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na

rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,

- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii,
- podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz zasad obrotu napojami alkoholowymi, występowanie przed sądem w roli oskarżyciela publicznego.

W ramach swojej działalności członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadzali rozmowy z osobami nadużywającymi alkoholu. Motywowali je do podjęcia terapii, zaprzestania spożywania alkoholu, przedstawiali miejsca, w których mogą otrzymać niezbędną pomoc i wsparcie. Kontynuowano działalność Punktu Konsultacyjnego, w którym w każdą środę dyżur pełniła terapeutka (osobiście lub telefonicznie/internetowo w zależności od zaleceń rządu i potrzeb osób zainteresowanych). W 2021 roku do Komisji wpłynęło 38 wniosków o leczenie odwykowe. W toku podjętej procedury motywowano osoby do podjęcia terapii, kierowano do biegłych sądowych i w 23 sprawach skierowano wnioski do sądu o leczenie odwykowe. Przeprowadzono również 1 kontrolę sklepu dotyczącą przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Ze środków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych współfinansowano działania profilaktyczne organizowane przez szkoły, GOK, GBP i inne podmioty. Finansowano zajęcia sportowe i trzeźwościowe. Ogółem w 2021 roku na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii wydatkowano kwotę 69899,00zł.

5. Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Gmina Krypno co roku uchwała program współpracy z organizacjami pozarządowymi. Program ten uchwalany jest na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W 2021 roku za priorytetowe przyjęte zostały następujące zadania:

- 1) promowanie działań dotyczących kultury fizycznej, turystyki, zdrowego trybu życia i profilaktyki;
- 2) ochrona zdrowia;
- 3) wspieranie edukacji kulturalnej i działań artystycznych;
- 4) edukacja ekologiczna społeczeństwa związana z wdrażaniem selektywnej zbiórki odpadów;
- 5) rozwijanie aktywności ruchowej i aktywności osób niepełnosprawnych;
- 6) działalność edukacyjna na rzecz dzieci w wieku przedszkolnym;
- 7) podtrzymywanie tradycji regionalnej;
- 8) integracja mieszkańców.

W 2021 r. po przeprowadzeniu konkursu ofert Gmina Krypno wsparła zadanie z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu. Z budżetu gminy na ten cel przeznaczono dotację w wysokości 90.000,00 zł

W ramach współpracy poza finansowej pomiędzy gminą Krypno a organizacjami pozarządowymi wymieniało informacje w zakresie planowania działalności i współdziałania w celu zharmonizowania kierunków ustalonych w programie, stosowano zasadę wynajmu i użyczenia lokali stanowiących własność gminy dla organizacji na preferencyjnych zasadach.

W Gminie Krypno za zadanie priorytetowe uznano promowanie działań dotyczących kultury fizycznej, turystyki, zdrowego trybu życia i profilaktyki na które to został ogłoszony konkurs ofert. Natomiast pozostałe zadania określone w programie realizowane były za pośrednictwem jednostek organizacyjnych gminy oraz instytucji kultury.

VII. Realizacja uchwał Rady Gminy.

Rada Gminy Krypno w roku 2021 podjęła 71 uchwał, z czego:

- 49 objętych było nadzorem Wojewody Podlaskiego, z czego do jednej uchwały zostało wydane rozstrzygnięcie nadzorcze,
- 22 objętych było nadzorem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku.
- 35 zostało opublikowanych w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

Organy nadzoru nie stwierdziły nieważności żadnych uchwał.

VIII. Informacja o współpracy z innymi JST.

W 2021 roku Gmina Krypno udzieliła dotacji, stanowiącą w rozumieniu ustaw o samorządzie gminnym i powiatowym działanie inwestycyjne, Powiatowi monieckiemu do rozbudowy odcinka drogi powiatowej Nr 1841B Krypno Wielkie – Downary długości 308 metrów, w kwocie 121 tys. zł. Przedmiotowy odcinek to początek najdłuższej drogi powiatowej na terenie Powiatu monieckiego położony w Krypnie Wielkim na skrzyżowaniu z drogą woj. Nr 671, będącym najbardziej obciążonym komunikacyjnie miejscem na terenie Gminy Krypno, stąd poszerzenie

Gmina Krypno udzieliła również dotacji Powiatowi monieckiemu w celu wykonania oznakowania poziomego na blisko dwukilometrowym odcinku drogi powiatowej z Morus do Kulesz Chobotek w wysokości blisko 14 tys. zł.

IX. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi

Rok 2021 był drugim pełnym rokiem naszej przynależności do Związku Komunalnego Biebrza oraz jego spółki BIOM Sp z o. o. zajmującej się zagospodarowaniem odpadów komunalnych. Z tej przynależności jesteśmy wymiennie zadowoleni, gdyż mimo rosnących kosztów przetwarzania lub składowania odpadów stawki dla mieszkańców przyjęte na 2019 rok pokryły wydatki w 2021 roku i pozwoliły zamknąć rok obrachunkowy nieznaczną nadwyżką.

W 2021 roku powołana została nowa spółka samorządowa, w skład której weszło 14 gmin o nazwie „BIOM TRANS”. Ze względu jednak na wątpliwości prawne oraz krótki czas pozostały do wyłonienia podmiotu odbierającego odpady i transportującego je do instalacji przerabiających, ogłoszony został przetarg nieograniczony na realizację przedmiotowego zadania w 2022 roku.

Gmina Krypno przynależy również do kilku stowarzyszeń i w ich ramach podejmuje inne formy działania.

Gmina Krypno w 2020 roku stała się członkiem Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, który to związek jest jedynym ustawowym członkiem Sejmowej Komisji Rządu i Samorządu reprezentującym obszary wiejskie.

Gmina Krypno jest również członkiem Związku Gmin Wiejskich Województwa Podlaskiego. Związek ten działający poprzez swój zarząd oraz cykliczne spotkania przedstawicieli gmin członkowskich i nieczłonkowskich wypracowuje postulaty prawne, finansowe lub techniczne dotyczące wszelkich dziedzin życia i działań samorządu gminnego w naszym województwie, opracowuje je i przekazuje właściwym organom władzy wojewódzkiej lub centralnej. Ze względu na panujące obostrzenia, spotkania plenarne odbywały się głównie drogą komunikacji elektronicznej, co zdecydowanie ograniczało możliwości wymiany zdań, mimo to Związek żywo uczestniczył w pracach nad kształtem nowej perspektywy unijnej na lata 2021-2027.

Gmina Krypno należy do Stowarzyszenia Gmin Górnej Narwi, które działa na podstawie ustawy o samorządzie gminnym i zajmuje się pomocą w pozyskiwaniu środków na realizację zadań własnych jej członków ze wszystkich dziedzin jej funkcjonowania. W 2021 roku udało się Stowarzyszeniu wpisać utworzenie szlaku wodnego na rzece Narew od Zalewu Siemionówka do miasta Łomży do centralnego programu unijnego Polska Wschodnia, co jest w praktyce zabezpieczeniem środków na ten cel i decyzją o jego realizacji. W jego zakres wchodzi nie tylko wyznaczenie samego szlaku i budowa urządzeń w korycie rzeki Narwi, ale także rozbudowa infrastruktury turystycznej wzdłuż rzeki w celu popularyzacji centralnej części Województwa Podlaskiego

Stowarzyszenie czynnie nadzoruje efekty swoich prac na obiektach przez nie modernizowanych lub wybudowanych. Corocznie dokonuje analizy osiągniętych wyników lub odpowiada na wyniki kontroli zewnętrznych.

Gmina Krypno w ramach IV osi priorytetowej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – Leader należy do samorządowego stowarzyszenia Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi – N.A.R.E.W. Z terenu Gminy Krypno do stowarzyszenia, oprócz samej Gminy, należy siedmiu członków zwyczajnych w tym osoby prawne.

W ramach realizowania Lokalnej Strategii Rozwoju tego stowarzyszenia Gmina Krypno dokonała renowacji zabytkowej kapliczki w Bajkach Zalesiu oraz jest w trakcie budowy 13 szt. instalacji kolektorów słonecznych w domach prywatnych.

W chwili bieżącej trwają prace nad strategią Stowarzyszenia w nowej perspektywie unijnej na lata 2021-2027.

WÓJT
Stankiewicz Marek
Marek Stankiewicz

